

➤ Litteratur

Barn

- ✓ Gunilla Bergström: Albert og udyret
- ✓ Gunilla Bergström:
Hvem kan redde Albert Åberg?
- ✓ Tor Åge Bringsværd:
Karsten liker å danse
Tor Åge Bringsværd: Ruffen
– sjøormen som ikke kunne svømme
- ✓ Egon Mathiesen:
Katten med de blå øynene
- ✓ Mette Cecilie Newth: Lille Skrekk
- ✓ Mattias alene
Ingrid Lund
- ✓ Else Færden: Den stygge drageungen
- ✓ Birgitta Stenberg: Billy og sinte Lotta
- ✓ Ulf Nilsson: Den lille gutten og løven
- ✓ Den barnhertige samaritan (bibelen)

Voksne

- ✓ Kari Lamer:
- ✓ Sosial Kompetanse.
Teoribok, håndbok.
- ✓ Ross Green: Eksplosive barn
- ✓ Kari Pape: Fra ord til handling – fra handling til ord
- ✓ Barne og fam.dept. 2002: Mobbing i barnehagen
- ✓ Manifest mot mobbing 2011-2013
(regjeringen.no)
- ✓ Barne- og familiebarne departementet:
mobbing i barnehagen
- ✓ De er jo bare barn
Ingrid Lund

➤ Materiell:

- ✓ Steg for steg
- ✓ Dragehola

➤ Observasjon:

- ✓ TRAS
- ✓ Alle med

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING

Barnehagen i Bryne Kyrkje

(oppdatert Januar 2015)

Definisjon mobbing:

"En person er mobbet eller plaget når han eller hun, gjentatte ganger og over en viss tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere andre personer"

(Olweus 1992)

"Bry seg – handle"

➤ Hovedmål:

- ✓ Nulltolleranse mot mobbing.

➤ Delmål:

- ✓ Alle ansatte skal jobbe aktivt for å opprettholde et mobbefritt oppvekstmiljø i barnehagen.

Korleis oppdage mobbing?

Direkte mobbing:

- ✓ Fysisk: dytting, kloring, slag
- ✓ Verbal: terge, gjere til latter, audmjuke
- ✓ Aggresjon mot ting som tilhører offeret
- ✓ Ødelegge for offeret utan at noko blir fysisk ødelagt
- ✓ Barn vert stadig utsett for skremende adferd dei har vanskar med å forsvare seg i mot

Indirekte mobbing:

- ✓ Plaging uten synlige og åpne angrep på offeret og kan også kalles psykisk mobbing.
- ✓ Verte avvist i leik, gester, oversett, grimaser, utestenging

Teikn på at mobbing førekjem:

- ✓ Endra adferd
- ✓ Vil ikkje gå i barnehagen eller fortelle kva som er galt
- ✓ Endra sove- og etemønster
- ✓ Oppfarande, sint, aggressivt
- ✓ Misser sjølvtilitt
- ✓ Plager yngre barn

Forebyggjande arbeid:

- ✓ Jobbe målbevisst med sosial kompetanse :
Kari Lamer, Kari Pape, Steg for Steg, Dragehola
- ✓ Eventyr
- ✓ Tydelige voksne som ser og høyrer
- ✓ Aktivt foreldresamarbeid
- ✓ Observasjon :
(TRAS/ Alle med)
- ✓ Barnesamtalar
- ✓ Samtale i smågrupper
- ✓ Kompetanseheving for personalet
- ✓ Tema på personalmøte
- ✓ Lær barn å sei STOPP
- ✓ Primærkontakt

Tiltak når mobbing oppstår:

- ✓ Samtale med involverte barn
(Barnemøte/ smågruppe)
- ✓ Bygge nettverk rundt offer
- ✓ Sak i tverrfaglig team
(ressursteam/ ppt)
- ✓ Systematisk observasjon
- ✓ Felles strategi for personalet mtp å stanse mobbing umiddelbart
- ✓ Informere foreldre til både mobber og offer
- ✓ Bli enige med foreldre om tiltak som skal settast inn for å stoppe mobbinga